

Om inntektssystemet

Frie inntekter består av rammetilskot og skatteinntekter. I 2014 blir kommunesektoren sine frie inntekter anslått til om lag 319 mrd. kroner. Dei frie inntektene består av rammetilskot (47 pst.) og skatteinntekter (53 pst.), og utgjør saman med momskompensasjonen om lag 80 pst. av dei samla inntektene i kommunesektoren. Det er inntekter som kommunane og fylkeskommunane kan rå fritt over, utan andre føringar frå staten enn gjeldande lovar og regelverk.

Nivået på dei frie inntektene blir bestemt ut ifrå pris- og lønsvekst, vekst i frie inntekter, innlemming av øyremerkte tilskot, satsingar over rammetilskotet og korreksjon av rammetilskot for oppgåveendringar. Når nivået på samla frie inntekter for 2014 er fastsett, kjem ein fram til størrelsen på samla rammetilskot ved å trekkje anslaget for skatteinntekter frå nivået på samla frie inntekter.

Det overordna føremålet med inntektssystemet er å jamne ut kommunane og fylkeskommunane sine føresetnader for å gi eit likeverdig tenestetilbod til innbyggjarane sine. Ved fordelinga av rammetilskotet tek ein omsyn til strukturelle skilnader i kommunane og fylkeskommunane sine kostnader (utgiftsutjamning) og skilnader i skatteinntektene (skatteutjamning). Omfordelinga som følgje av utgifts- og skatteutjamning blir utført i *innbyggjartilskotet*. Utgiftsutjamninga er grunngeve med at demografiske, geografiske og sosiale tilhøve gir strukturelle kostnadsskilnader som kommunane og fylkeskommunane i liten grad kan påverke. For at kommunesektoren skal kunne gi eit likeverdig tenestetilbod til innbyggjarane sine, må ein ta omsyn til slike strukturelle kostnadsskilnader når dei økonomiske rammene for den enkelte kommune og fylkeskommune blir fastsett. Eksempel på slike kostnadsskilnader er ulik aldersfordeling eller reiseavstand innanfor kommunen. For å oppnå ei rimelig utjamning av dei økonomiske føresetnadene blir òg inntektene utjamna. Skatteutjamninga omfattar inntekts- og formuesskatt frå personlege skattytarar og naturressursskatt frå kraftføretak.

Inntektssystemet inneheld òg tilskot som utelukkande er grunngeve ut frå regionalpolitiske målsetjingar. Regionalpolitiske tilskot til kommunane er *Nord-Noreg- og Namdalstilskot*, *småkommunetilskot*, *distriktstilskot Sør-Noreg* og *storbytilskot*. Kommunar med særleg høg befolkningsvekst får eit eige *veksttilskot*.

Fylkeskommunane Nordland, Troms og Finnmark får *Nord-Noreg-tilskot*.

I tillegg blir det gitt *skjønntilskot* for å kompensere kommunar og fylkeskommunar for spesielle, lokale tilhøve som ikkje blir fanga opp i den faste delen av inntektssystemet.

Kap. 571 Rammetilskot til kommunar

Rammetilskotet til kommunane kjem fram som summen av innbyggjartilskotet, distriktstilskot Sør-Noreg, Nord-Noreg- og Namdalstilskotet, småkommunetilskotet, skjønntilskotet,

veksttilskotet og storbytilskotet, som blir løyva på egne postar på kapittel 571 på statsbudsjettet. I 2014 er samla rammetilskot til kommunane om lag 121 mrd. kroner.

Kap. 571 Rammetilskot til kommunar 2014 - inndeling på postar:

Kap. 571 Rammetilskot til kommunar *)	Statsbudsjettet 2014 (1000 kr)
Post 60 Innbyggjartilskot	115 616 047
Post 61 Distriktstilskot Sør-Noreg	378 317
Post 62 Nord-Noreg- og Namdalstilskot	1 503 297
Post 63 Småkommunetilskot	946 140
Post 64 Skjønnstilskot	2 157 000
Post 66 Veksttilskot	61 198
Post 67 Storbytilskot	420 280
Sum kap. 571	121 101 779

**) Post 21 Kunnskapsutvikling og drift av inntektssystemet er ikkje rekna med*

Kap.571, post 60 Innbyggjartilskot

Størrelsen på innbyggjartilskotet blir fastsett ved at summen av dei andre tilskota under kap. 571 (post 61 – 67) blir trekt ut frå samla rammetilskot. For 2014 blir det føreslått fordelt om lag 116,5 mrd. kroner gjennom innbyggjartilskotet til kommunane.

Ein mindre del av innbyggjartilskotet blir fordelt etter særskilde fordelingar (medrekna inndelingstilskotet). Innbyggjartilskotet blir, etter at sakene med særskild fordeling er trekte frå, fordelt som eit likt beløp per innbyggjar til alle kommunane. Det er talet på innbyggjarar per 1. juli 2013 som er lagt til grunn.

Deretter blir innbyggjartilskotet omfordelt etter:

- utgiftsutjamninga, basert på kostnadsnøklane for kommunane
- korreksjonsordninga for elevar i statlege og private skular
- inntektsgarantordninga
- skatteutjamninga

Saker med særskild fordeling, medrekna inndelingstilskot

Innanfor innbyggjartilskotet finst det midlar som ikkje blir fordelte etter dei ordinære kriteria i inntektssystemet, men som er gitt ei særskild fordeling. Det gjeld til dømes midlar til oppgåver som få kommunar har, inndelingstilskot o.a.

Saker med særskild fordeling 2014:

Sak	Beløp (1000 kr)
Inndelingstilskot	96 401
Trekk Ullensaker og Nannestad for finansieringsbistand	-19 350

Gardermoen	
Kompensasjon samhandling	324 517
Overtaking av ansvar for Hunstad skule	1 900
Utdanning av deltidsbrannpersonell	36 000
Helsestasjons- og skulehelseteneste	180 000
Sum	619 468

Inndelingstilskotet

Inndelingstilskotet er ei kompensasjonsordning for kommunar som sluttar seg saman. Ordninga skal sikre at kommunar ikkje får reduserte rammeoverføringar som følgje av kommunesamanslutningar. Inndelingstilskot kompenserar for bortfall av basistilskot og ein eventuell nedgang i regionalpolitiske tilskot. To kommunar som har slått seg saman vil få eit basistilskot på same måte som andre kommunar i utgiftsutjamninga, mot to basistilskot før samanslåinga. Den samanslåtte kommunen vil difor kompenseras gjennom inndelingstilskotet for bortfall av eit basistilskot. Dersom ein samanslått kommune mottek mindre regionalpolitisk tilskot enn kommunane ville fått kvar for seg, kompenseras kommunen gjennom inndelingstilskotet for differansen mellom det den samanslåtte kommunen får, og det dei ville fått kvar for seg. Dersom heile eller delar av kommunen får auka arbeidsgjevaravgift som følgje av ei kommunesamanslåing vil kommunen kompenseras for gjennom inndelingstilskotet for dei berekna meirkostnadane dette medfører for kommunen.

Inndelingstilskotet blir reelt frose på det nivået det har det året kommunane sluttar seg saman, og varar i 15 år. Etter det blir tilskotet trappa ned gradvis.

I 2014 får kommunane Re, Bodø, Vindafjord, Aure, Kristiansund, Inderøy og Harstad inndelingstilskot.

Utgiftsutjamning

I tenesteytinga er det til dels store kostnadsskilnader mellom kommunane. Gjennom utgiftsutjamninga i inntektssystemet skal kommunane i prinsippet få full kompensasjon for dei kostnadsskilnadene som dei sjølve ikkje kan påverke. Det gjeld til dømes aldersfordelinga, og strukturelle og sosiale tilhøve i kommunen. Denne kompensasjonen skjer i praksis gjennom kostnadsnøkkelen, som består av ulike kriterium med vektorer. Gjennom kostnadsnøkkelen, og eit oppdatert sett med kriteriedata, blir utgiftsbehovet for kvar kommune berekna, og deretter blir tilskotet fordelt til kommunane etter deira varierende utgiftsbehov. Utgiftsutjamninga er ei rein omfordeling – det som blir trekt inn frå nokre kommunar blir delt ut att til andre kommunar.

Tabellen under viser samla kostnadsnøkkel for kommunane i 2014, og kva for vekt kvart kriterium har.

Kostnadsnøkkel for kommunane 2013:

Kriterium	Kriterievækt
Innbyggjarar 0–1 år	0,0054
Innbyggjarar 2–5 år	0,1261
Innbyggjarar 6–15 år	0,2834
Innbyggjarar 16–22år	0,0205
Innbyggjarar 23–66 år	0,0921
Innbyggjarar 0–17 år	0,0021
Innbyggjarar 18–49 år	0,0055
Innbyggjarar 50–66 år	0,0068
Innbyggjarar 67–79 år	0,0494
Innbyggjarar 80–89 år	0,0702
Innbyggjarar 90 år og over	0,0451
Landbrukskriteriet	0,0029
Sonekriteriet	0,0128
Nabokriteriet	0,0128
Basiskriteriet	0,0223
Innvandrarar 6–15 år, ekskl. Skandinavia	0,0082
Norskfødde med innvandrarforeldre 6–15 år, ekskl. Skandinavia	0,0009
Dødelegheitskriteriet	0,0436
Barn 0–15 år med einlig forsørgjar	0,0112
Låginntektskriteriet	0,0060
Uføre 18–49 år	0,0044
Flyktningar utan integreringstilskot	0,0045
Opphopingsindeks	0,0134
Urbanitetskriteriet	0,0171
Psykisk utviklingshemma 16 år og over	0,0437
Ikkje-gifte 67 år og over	0,0414
Barn 1 år utan kontantstøtte	0,0295

Innbyggjarar med høgare utdanning	0,0187
Sum	1,0000

Samla utgiftsbehov for alle kommunane

I utrekninga av størrelsen på det samla utgiftsbehovet for kommunane er det tatt utgangspunkt i KOSTRA-tal for netto driftsutgifter for 2012 (der avskrivningar er trekte frå), til dei tenestene som inngår i kostnadsnøkkelen til kommunane. For budsjettåret 2014 gjelder det tenestene barnehage, grunnskule, kommunehelsetenesta, sosialtenesta, barnevern, pleie- og omsorgstenesta og administrasjon. For å komme fram til utgiftsbehovet for 2014 er summen av netto driftsutgifter for alle kommunar i 2012 framskrivne med veksten i dei frie inntektene i perioden 2012-2014 (veksten er ikkje oppgåvekorrigert). Utgiftsbehovet for kommunane er i 2014 berekna til 237 mrd. kroner, dvs. eit gjennomsnitt på 46 614 - kroner per innbyggjar.

Utgiftsbehovet blir endra når nye sektorar eller tilskot blir inkludert i utgiftsutjamninga, t.d. når øyremerka tilskot blir innlemma i inntektssystemet, når oppgåver blir overført mellom forvaltningsnivå, eller når særskilte fordelingar går over til å bli fordelt etter kostnadsnøkkelen.

Indeks for berekna utgiftsbehov for kvar kommune

Kostnadsnøkklane blir brukte saman med kriteriedata til å lage indeksar for berekna utgiftsbehov for kvar kommune. Det er desse indeksane departementet tek utgangspunkt i når utgiftsutjamninga for kvar kommune skal reknast ut.

I indeksen for berekna utgiftsbehov er landsgjennomsnittet 1,00. Kommunar med ein indeks som er større enn 1,00 har eit utgiftsbehov per innbyggjar som er større enn landsgjennomsnittet, mens kommunar med ein indeks som er mindre enn 1,00 har eit utgiftsbehov som er mindre enn landsgjennomsnittet. For eksempel har ein kommune med indeks 0,99 eit berekna utgiftsbehov som er ein pst. lågare enn landsgjennomsnittet, mens ein kommune med ein indeks på 1,07 eit berekna utgiftsbehov som er sju pst. høgare enn landsgjennomsnittet.

Følgjande likning viser korleis ein bereknar indeks for kommunens del av kriterium :

$$(1) \text{ Indeks}_{\text{fk}} = \frac{\text{Kommunens del av kriterium}}{\text{Kommunens del av innbyggjarane}}$$

Indeks for ein kommunes del av 6-15-åringar blir såleis rekna ut ved:

$$(2) \text{ Indeks}_{\text{fk}} = \frac{\frac{\text{Talet på 6-15-åringar i kommune X}}{\text{Talet på 6-15-åringar i landet}}}{\frac{\text{Innbyggjarane i kommune X}}{\text{Innbyggjarane i landet}}}$$

Indeksen kan òg tolkast som tilhøvet mellom delen av innbyggjarane i kommune X som er 6-15 år, og delen av innbyggjarane som er 6-15 år i landet. Ei omskriving av uttrykket (2) gir (2'):

$$(2') \text{ Indeks}_{\text{fk}} = \frac{\frac{\text{Talet på 6-15-åringar i kommune X}}{\text{Innbyggjarane i kommune X}}}{\frac{\text{Talet på 6-15-åringar i landet}}{\text{Innbyggjarane i landet}}}$$

Omfordeling mellom kommunane

Utgiftsutjamninga skjer ved eit fråtrekk i innbyggjartilskotet for dei kommunane som har eit berekna utgiftsbehov som er lågare enn landsgjennomsnittet (dvs. dei er meir lett drivne), eller ved eit tillegg i innbyggjartilskotet for dei kommunane som har eit berekna utgiftsbehov som er høgare enn landsgjennomsnittet (dvs. dei er meir tung drivne). Størrelsen på fråtrekket eller tillegget er differansen mellom berekna utgiftsbehov per innbyggjar i kommunen og gjennomsnittleg utgiftsbehov per innbyggjar på landsbasis, summert for alle innbyggjarane i kommunen.

Korreksjon for elevar i statlege og private skular

Kommunane har ansvaret for å gi innbyggjarar i alderen 6– 15 år grunnskuleundervisning, men dei finansierer ikkje undervisninga til elevar som går i private og statlege grunnskular. Kvart år blir samla rammetilskot til kommunane korrigert for endringa i talet på elevar i private og statlege skular på landsbasis ("trekkordninga"). Total inntektsramme til kommunane blir justert med 80 pst. av gjennomsnittskostnadene per ny elev i privat eller statleg grunnskule. Gjennom trekkordninga får kommunane samla redusert rammetilskotet ved ei auke i talet på elevar i statlege og private skular på landsbasis.

I tillegg blir det føretatt ei omfordeling gjennom utgiftsutjamninga i inntektssystemet ("korreksjonsordninga"), der det skjer ei omfordeling mellom kommunane ut ifrå talet på elevar i statlege og private skular. I korreksjonsordninga får kommunane eit uttrekk i rammetilskotet for dei elevar dei har i statlege og private skular. I uttrekket er det nytta tal for elevar per 1. oktober 2012, og det er skilt mellom tre kategoriar:

- elevar som får vanleg undervisning
- elevar i spesialskular
- elevar med opphald/som er innlosjerte ved skulen.

Etter at trekka er gjort, blir samla trekk tilbakeført til alle kommunar etter deira del av utgiftsbehovet/kostnadsnøkkelen.

Tabellen under viser trekksatsane som blir nytta i korreksjonsordninga i 2014. Trekksatsane ligg under gjennomsnittskostnaden per elev på landsbasis, fordi ein antek at marginalinnsparinga knytt til ein elev mindre oftast er lågare enn gjennomsnittskostnaden.

Trekksatsar for elevar i statlege og private skular 2014:

Kategori	Kroner per elev
Vanleg undervisning	78 700
Spesialskular	260 100
Opphald	274 800

Inntektsgarantiordninga (INGAR)

Føremålet inntektsgarantiordninga å gi kommunane ei meir heilskapleg skjerming mot brå svikt i rammetilskotet, og dermed gjere inntektssystemet meir fleksibelt og føreseieleg.

Gjennom inntektsgarantiordninga avgrensar ein negativt avvik i vekst i høve til landsgjennomsnittet.

Inntektsgarantiordninga tek utgangspunkt i endringa i totalt rammetilskot på nasjonalt nivå, målt i kroner per innbyggjar, og er utforma slik at ingen kommunar skal ha ein vekst i rammetilskotet frå eit år til det neste som er lågare enn 300 kroner under berekna vekst på landsbasis i kroner per innbyggjar (før finansieringa av sjølvve inntektsgarantiordninga).

Inntektsgarantiordninga blir utrekna ut ifrå talet på innbyggjarar per 1. juli 2013. Ordninga blir finansiert ved eit likt trekk per innbyggjar i alle kommunane. Endringar som blir omfatta av inntektsgarantiordninga er systemendringar, innlemming av øyremerkte tilskot, endring i regionalpolitiske tilskot, endringar i folketalet og samansetning, samt endringar i kriteriedata. Endring i skjønntilskot, saker med særskild fordeling og veksttilskot inngår ikkje i ordninga. Endringar i skatteinntektene eller skatteutjamninga blir heller ikkje omfatta av inntektsgarantiordninga.

Inntektsgarantiordninga for 2014 blir utrekna med utgangspunkt i rammetilskotet til kommunane i revidert nasjonalbudsjett 2013. Rammetilskotet blir korrigert for skjønntilskot i

2013, saker med særskild fordeling i 2013, og inngående/utgåande fordeling av tilskot som blir innlemma i/trekt ut av inntektssystemet i 2014. Rammetilskotet til kommunane i 2014 blir tilsvarande korrigert for skjønntilskot i 2014, saker med særskild fordeling i 2013 og veksttilskotet i 2014. Deretter blir korrigert vekst frå 2013 til 2014 utrekna, på landsbasis og for kvar kommune. Frå 2013 til 2014 var korrigert vekst var på landsbasis 1 135 kroner per innbyggjar. Dersom ein kommune har ein korrigert vekst i rammetilskotet som er lågare enn 835 kroner per innbyggjar, får kommunen eit tillegg gjennom inntektsgarantiordninga tilsvarande differansen mellom eigen vekst i rammetilskotet, og ein vekst på 835 kroner per innbyggjar. INGAR blir finansiert gjennom eit likt trekk per innbyggjar for alle kommunar. Trekket er 61,5 kroner per innbyggjar i 2014.

Skatteutjamning

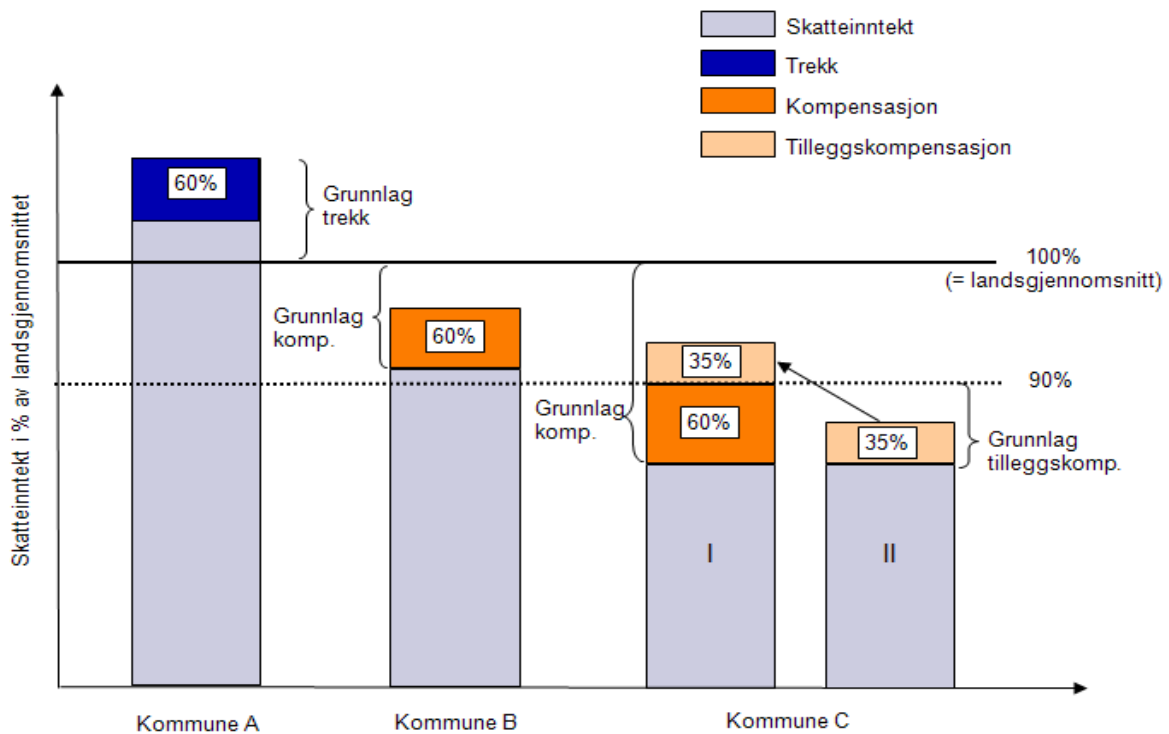
Skatteutjamninga jamnar delvis ut skilnader i skatteinntekter mellom kommunane.

Skatteutjamninga for kommunane omfattar inntekts- og formuesskatt frå personlege skattytarar og naturressursskatt frå kraftføretak.

Kommunar med skatteinntekter under landsgjennomsnittet (kommune B) blir kompenserte for 60 pst. av differansen mellom eigen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Kommunar med skatteinngang over landsgjennomsnittet (kommune A) blir trekte for 60 pst. av differansen mellom eigen skatteinngang og landsgjennomsnittet.

Kommunar med skatteinntekter under 90 pst. av landssnittet (kommune C) blir i tillegg, kompenserte for 35 pst. av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 pst. av landssnittet. Finansieringa av tilleggskompensasjonen skjer ved at kvar kommune blir trekt med eit likt beløp per innbyggjar.

Figur 1: Skatteutjamninga for kommunane

Skatteutjamninga for kvar kommune blir berekna fortløpande ti gonger i året, etter kvart som skatteinngangen ligg føre og trekk eller tillegg i skatteutjamninga blir avrekna mot kommunens utbetaling av rammetilskot. Endeleg fordeling av rammetilskotet til kommunane vil ikkje vere klar før i februar 2014, når endelege skattetala for 2014 ligg føre. Oversikt over skatteutjamninga er vist på [\(lenke\)](#)

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/tema/kommuneokonomi/inntektssystemet-/inntektsutjevningen.html?id=548665>

Kap. 571, post 61 Distriktstilskot Sør-Noreg

Distriktstilskot Sør-Noreg blir tildelt kommunar i Sør-Noreg som oppfyller desse kriteria:

- ligg i sone IV eller sone III i det distriktspolitiske verkeområdet
- har hatt ei gjennomsnittleg skatteinntekt dei siste tre åra som er lågare enn 120 pst. av landsgjennomsnittet
- Ikkje mottek Nord-Noreg- og Namdalstilskot eller småkommunetilskot.

Alle kommunar i sone IV kan få støtte, medan kommunar innanfor sone III får tilskot dersom samfunnsmessig utvikling er svak. Samfunnsmessig utvikling blir målt ved ein distriktsindeks, som gir eit uttrykk for utviklinga i tilgjengelegheit, demografi, arbeidsmarknad og inntekter. Kommunar i sone III som har ein indeks lågare enn 35 får fullt tilskot, medan kommunar i sone III med indeks mellom 35 og 46 får redusert tilskot. Kommunar med indeks over 46 får ikkje tilskot.

Distriktstilskot Sør-Noreg blir gitt med ein sats per kommune og ein sats per innbyggjar. Satsane for 2014 er prisjusterte. Tilskotet blir utrekna ut ifrå talet på innbyggjarar per 1. januar 2013. I 2014 blir det føreslått fordelt i overkant av 378,3 mill. kroner gjennom distriktstilskot Sør-Noreg.

Satsar for distriktstilskot Sør-Noreg 2014:

Sone og indeks	Per kommune (1000 kr)	Per innbyggjar (kroner)
Sone 4	3 728	876
Sone 3, indeks 0– 35	2 796	655
Sone 3, indeks 36– 38	2 237	510
Sone 3, indeks 39– 41	1 680	382
Sone 3, indeks 42– 44	1 120	256
Sone 3, indeks 45– 46	560	132

Kap. 571, post 62 Nord-Noreg- og Namdalstilskot

Nord-Noreg- og Namdalstilskotet er eit særskild regionalpolitisk verkemiddel. Tilskotet skal bidra til å gi kommunar i Nord-Noreg og Namdalen moglegheiter til å gi eit betre tenestetilbod enn kommunar elles i landet. Tilskotet skal òg bidra til å gjere det mogleg med ei høg kommunal sysselsetjing i område med eit konjunkturavhengig næringsliv. I 2014 blir det føreslått fordelt om lag 1 503 mill. kroner gjennom Nord-Noreg- og Namdalstilskotet til kommunane.

Tilskotet blir berekna på grunnlag av ein sats per innbyggjar, som blir differensiert mellom ulike geografiske område. Kommunane i Namdalen får Nord-Noreg- og Namdalstilskot etter same satsen som Nordland. Dei sju kommunane i tiltakssona i Nord-Troms får tilskot etter høgare sats enn resten av kommunane i Troms.

Satsane i 2014 er prisjusterte.

Til grunn for utrekninga av Nord-Noreg- og Namdalstilskotet ligg talet på innbyggjarar per 1. januar 2013.

Nord-Noreg- og Namdalstilskot til kommunar – satsar 2014:

Kommunar i:	Kroner per innbyggjar
-------------	-----------------------

Nordland og Namdalen	1 597
Troms utanfor tiltakssona	3 062
Tiltakssona i Troms	3 608
Finmark	7 477

Kap. 571, post 63 Småkommunetilskot

Småkommunetilskotet blir gitt til kommunar som har færre enn 3 200 innbyggjarar. For å få småkommunetilskot, må kommunen i tillegg ha hatt ei gjennomsnittleg skatteinntekt dei siste tre åra som er lågare enn 120 pst. av landsgjennomsnittet.

Kommunane i tiltakssona (alle kommunar i Finnmark og sju kommunar i Nord-Troms) får tilskot etter ein høgare sats, om dei oppfyller resten av kriteria for å få småkommunetilskot.

I 2014 blir det føreslått fordelt 946,1 mill. kroner gjennom småkommunetilskotet.

Satsen for 2014 er prisjustert. Tilskotet blir berekna med utgangspunkt i talet på innbyggjarar per 1. januar 2012.

Satsar for småkommunetilskotet 2014:

Prioriteringsområde	Beløp per kommune (1000 kroner)
Kommunar i tiltakssona (Finnmark og Nord-Troms)	11 512
Andre kommunar	5 316

Kap. 571, post 64 Skjønnsstilskot

Skjønnsstilskotet blir brukt til å kompensere kommunar for spesielle, lokale høve som ikkje blir fanga opp i den faste delen av inntektssystemet. Samla skjønnsstilskot for kommunar og fylkeskommunar er satt til 2 669 mill. kroner i 2014. Av det blir 2 157 mill. kroner fordelte til kommunane.

Innanfor skjønnsramma er det satt av 400 mill. kroner til kommunar som tapar meir enn 100 kroner per innbyggjar på endringane i inntektssystemet. Midlane blir direkte fordelte av departementet. Kompensasjonen vil liggje fast til neste revisjon av kostnadsnøkkelen.

100 mill. kroner av skjønnsramma er fordelte til inntektssvake kommunar i Sør-Noreg.

Departementet fastset fylkesrammer på grunnlag av inntektsnivået til kommunane, og her held ein kommunar som tek imot regionalpolitiske tilskot utanfor fordelinga. Fylkesmannen fordeler fylkesrammene vidare til kommunane.

Kap. 571, post 66 Veksttilskot

Veksttilskotet er ein kompensasjon til kommunar med særleg høg befolkningsvekst. Tilskotet er grunngeve med at kommunar med høg folkevekst på kort og mellomlang sikt kan ha vanskar med å tilpasse tenestetilbodet til ei voksende befolkning, og det kan vere problematisk å finansiere dei naudsynte investeringane utan at det verkar inn på tenestetilbodet.

Veksttilskotet blir gitt til kommunar som gjennom dei siste tre åra har hatt ein gjennomsnittleg årleg befolkningsvekst ut over 175 pst. av gjennomsnittleg årleg befolkningsvekst på landsbasis. I tillegg må kommunane ha skatteinntekter under 140 pst. av landsgjennomsnittet dei siste tre åra. Tilskotet vil vere avgrensa i tid, til den perioden kommunane har størst vekst.

Veksttilskotet blir gitt som eit fast beløp per nye innbyggjar ut over vekstgrensa. For 2014 er satsen prisjustert og er 46 575 kroner. Til saman blir det føreslått løyvd 61,2 mill. kroner gjennom veksttilskotet i 2014.

Kap. 571, post 67 Storbytilskot

Dei største byane har særlege utfordringar knytt til urbanitet. I 2012 vart det difor innført eit eige storbytilskot som femner om dei fire største byane, Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger. Tilskotet blir fordelt med eit likt beløp per innbyggjar. Satsen per innbyggjar for 2014 er 350 kroner. Samla løyving på post 67 Storbytilskot er føreslått til om lag 420,3 mill. kroner for 2014.